

VIITAMISE JA KASUTATUD KIRJANDUSE ESITAMISE JUHEND

SISUKORD

Sissejuhatus.....	1
1. Viitamine	2
1.1. Tsiteerimine, refereerimine ja vahendatud viitamine	2
1.2. Viitamisviisid tekstis.....	3
1.3. Viitekirjete vormistamine.....	3
2. Kasutatud kirjanduse loetelu	4
2.1. Bibliokirjete vormistamine.....	5
Juhendi koostamisel kasutatud allikad.....	9

SISSEJUHATUS

Üldjuhul rajaneb teadustöö varemtehtul, teadaoleval või saavutatul, mis on paljude inimeste töö vili. Seetõttu on järjepidevuse kindlustamiseks ja teiste panuse tunnustamiseks vaja selgelt välja öelda, millistele ja kelle ideedele toetutakse.

Teaduskirjutistes ja -aruannetes (referaadid, artiklid, kursuse-, bakalaureuse-, diplomi-, magistri- ja doktoritööd, monograafiad jne) kasutatakse teiste ideede, seisukohtade, uurimistulemuste jms väljendamiseks **viitamist**. Viitamata võivad olla ainult üldtuntud tekstiosad, valemid ja faktid, samuti populaarteaduslikud kirjutised. Teise isiku loodud teadustöö (või selle osa) avaldamist oma nime all nimetatakse loomevarguseks ehk kirjanduslikuks varguseks ehk **plagiaadiks**. Plagiaadiks võib osutuda ka võõraste lausete, mõtete, ideede või andmete kasutamine korrektse viitamiseta. Et seda ei juhtuks, peab viitama nii, et lugejale oleks eksimatult mõistetav, millised ideed ja seisukohad kuuluvad teksti autorile ning millised pärinevad teistelt autoritelt ja/või teistest allikatest. Teadustööde viitamissüsteemiga on kehtestatud tekstis antava viite sisule ja vormile ning viidatava allika bibliograafilisele kirjele kindlad nõuded.

1. VIITAMINE

1.1. Tsiteerimine, refereerimine ja vahendatud viitamine

Allikmaterjali ideid saab viidata kas sõna-sõnalt ehk **tsiteerida** või ümbersõnastatult ehk **refereerida**. Nii ühel kui ka teisel juhul peab andma infot autori ja allika kohta. Unustada ei tohi ka seda, et peale kirjandusest, dokumentidest, arhiivist, vestlustest jm saadud andmete tuleb osutada ka mujalt võetud tabelite, fotode ja jooniste algallikale.

Tsiteerimine on originaalteksti võimalikult autentne kajastamine originaalkeeles või tõlkena. See peaks olema sõnasõnaline väljavõte teise autori tekstist, mis vastaks täielikult originaalile nii sõnastuselt kui ka kirjavahemärkidelt. Tsitaati ehk otselaenu ei tohi sõnu lisada ega sealt sõnu välja jätta. Samuti ei liideta üheks lauseks mitmest kohast võetud lausekatkeid. Võõrkeelsetele allikatele osutamisel võib tekkida küsimus, kas tõlgitud tsitaat edastab autori sõnastust autentselt ja on käsitletav tsiteeringuna. Kui on oht olla ebakorrektne (kultuurierinevuse, tõlkeraskuste vms tõttu), tuleks tsiteerimisest loobuda, s.t. otsustada pigem viidatavast allikmaterjalist võetud info refereerimise kasuks.

Tsitaati kasutatakse siis, kui tahetakse edasi anda mingi eriti ilmikas või huvitav näide/mõte. Tsiteeritav tekst eraldatakse muust tekstist kas jutumärkidega või muul viisil esiletõstmisega. Tsiteeritavale tekstile lisatakse autori nimi või allika nimetus, teose ilmumise aasta ja leheküljenumber. Kui tsiteeritavast lausest/lõigust on osa välja jäetud, tuleb selle asemele paigutada väljajätupunktid (...).

Tema õppeteooria ütleb, et "... iga õppeainet saab mingil intellektuaalselt ausal viisil õpetada igale lapsele suvalisel arengutasemel" (Bruner 1963: 33).

Refereerimine on teise autori seisukoha vabas vormis (oma sõnadega) konspekteerivat või kommenteerivat laadi ümberjutustamine. **Refereeringut üldjuhul muust tekstist ei eristata, kuid kindlasti osutatakse autori nimele ja allika ilmumise aastale.** Refereering sõnastatakse nii, et oleks arusaadav, kus kajastuvad refereeritava autori ideed ja kus algavad refereeri ja tõlgendused ja kommentaarid. Lehekülgedele viitamine ei ole kohustuslik. Samas seab leheküljele osutamata jätmine autorile suurema vastutuse allikmaterjalist arusaamisel ja selle tõlgendamisel. Refereeringu sees võib kasutada ka tsitaate.

Sugugi pole välistatud, et ühel õpetajal on kümme korda üheaastane kogemus ja tema arenguvõimelisemal kolleegil kümneaastane õpetamiskogemus, nagu osutas J. Dewey (1933).

Tihti eksitakse õppimisvajaduse rõhutamisel selle vastu, et positiivse asemel tuuakse esile negatiivne (Good ja Brophy 1997: 224).

Töö kirjutamisel võib ette tulla olukordi, kus huvipakkuvate ideede originaalallikas pole kättesaadav. **Sellisel juhul võib algset ideed tsiteerida või refereerida vahendava allika kaudu, osutades nii originaalile kui ka vahendavale allikale.** Vahendatud viitamist nimetatakse ka topelt- ehk sekundaarseks viitamiseks. Põhjendamatut vahendatud viitamist peetakse lubamatuks ja seda tuleks vältida. Kui vahendatud viitamist siiski kasutatakse, esitatakse kirjanduse loetelus vaid sekundaarne allikas. Hea on, kui tekstis saab välja tuua ka algallika, millest andmed saadi ja millele osutatakse teise allika kaudu.

Muutuseid õpetamiskogemuses analüüsi, rakendades Kagani hindamisskaalasid: (1) viis, kuidas õpetaja jälgib tunnisündmusi; (2) kuivõrd teadvustab jõupingutusi õpetamisel; (3) kuivõrd õpetaja tegevust suunab tema oma kogemus ja kuivõrd ta suudab näha ette toimuvat ning (4) kuivõrd õpilaste töö ja akadeemilised ülesanded suunavad õpetaja otsustusi (refereeritud Bei jaardi jt 2000: 753 järgi).

Ain Saarma (1997) käsitles ... (Lipp 2000).

1.2. Viitamisviisid tekstis

Peamisi viitamisviise on kolm: joonealune viitamine, tekstijärgne numbriga viitamine ja tekstijärgne nimega viitamine. **Joonealuse viite** puhul tekstis enamasti allikat ei kirjeldata, s.t kõik andmed tuuakse viites. Tsitaadi/refereeringu lõppu märgitakse ülaindeksina väiketäht (a, b jne). Bibliokirje esitatakse nagu kasutatud kirjanduse loetelus. Erandiks on lehekülgede märkimine: joonealuses viites tuuakse ära mainitud allika kasutatud leheküljed, kirjanduse nimistu bibliokirjes viidatakse aga allika lehekülgede üldarvule.

...sellistel seisukohtadel on mitmed autorid.^a

^a Evans E. E. (1956). Nuer Religion. Oxford, lk 84–85.

Tekstijärgsed sulgudes **viitamised** võivad olla kas numbriga- või nimeviited — osutatakse töö lõppu paigutatud kasutatud kirjanduse nimekirjale. Numbriga viitamise puhul märgitakse tsitaadi/refereeringu lõppu nurksulgudes või kaldkriipsude vahel viidatava allika järjekorranumber kirjanduse loetelus ja leheküljenumber. Näiteks /3: 163/ tähendab, et viidatakse kasutatud kirjanduse nimistus number kolme all oleva kirjandusallika 163. leheküljele. Seda viitamisviisi eelistatakse juhul, kui viiteid on palju ning kasutatavad allikad on eri keeltes. **Nimeviite korral märgitakse tsitaadi/refereeringu lõppu ümarsulgudes viidatava autori perekonnanimi või teose pealkiri, teose ilmumise aasta ja vajadusel viidatavad leheküljed.** See on kõige levinum viitamisviis.

...väidetakse, et matemaatika keskmine hinne on 3,5 (Kaasik 1983: 15).

Teksti autor peab valima endale sobiva viitamistehnika ja lähtuma sellest terve töö ulatuses.

1.3. Viitekirjete vormistamine

- Ühe lause kohta käiv viide pannakse enne lauset lõpetavat punkti, pikema teksti kohta käiv viide asetatakse aga pärast viimast lauset lõpetavat punkti.

Endel Tulving eristab semantilist ja episoodilist mälu. Semantilises mälus säilitatakse informatsiooni lauselises vormis (tegemist on keelel baseeruva informatsiooni kodeerimise viisiga). Selle mälu talitus põhineb informatsiooni kodeerimisel mõisteliste alluvussüsteemidena, nende säilitamise ja reprodutseerimisena. Informatsiooni meeldejätisel toimub selle abstraherimine ehk vabastamine kontekstuaalsetest ja situatiivsetest elementidest. (Tulving 1993: 67)

Juhan Saar selgitas kuritegevuse olukorda Eestis (Saar 1993: 43).

- Kui tekstis juba nimetatakse autorit, pole sulgudes nime kordamine enam vajalik.

...oma töös käsitles Tamm (1998).

Need andmed on pärit H. Liimetsalt (1985: 56).

- Kui autoreid on rohkem kui kolm, siis neid tekstisiseses viites harilikult kõiki üles ei loeta, vaid tuuakse ära esimese autori nimi ja ülejäänuid tähistatakse lühendiga "jt".
- Kahele või enamale sama autori tööle viitamisel eraldatakse väljaannete ilmumisaastad komaga.

Õpetajate professionaalse arengu mudel avab ... (Berliner 1987, 1994, 2001).

- Kui ühe ja sama autori tööd on ilmunud samal aastal, eristatakse need tähtedega nii tekstis kui ka kirjanduse loetelus, nt (Tamm 1998a, 1998b).

- Eri autorite eri töödele viitamisel eraldatakse üksikautorite viited semikooloniga.

Terve rida autoreid on käsitlenud õpetajaid teadja ja õppijana (vt näiteks Barnett 1999; Clarke ja Hollingsworth 2002; Connelly ja Clandinin 1999; Conway 2001; Duckworth 1986; Fenstermacher 1994 jt).

- Kui teosel pole autorit, viidatakse pealkirja esimese sõnaga, nt (Eesti ... 1996).
- Kui ühele ja samale allikale viidatakse samal leheküljel mitu korda järjest, võib pärast esimest viidet kasutada lühendit *ibid.*, sõna „sealsamas” või sõnaühendit „viidatud teos” koos lehekülgede äranäitamisega, nt (*ibid.*: 22), (sealsamas: 22) või (viidatud teos: 22).

2. KASUTATUD KIRJANDUSE LOETELU

Kasutatud kirjanduse loetelu hõlmab töö koostamisel kasutatud ja viidatud allikaid — **loetelus tuuakse ainult töös viidatud allikad ja igale nimistus olevale allikale peab omakorda leiduma töös viide.** Allikaks võivad olla raamatud, artiklid, uurimistööde aruanded, väitekirjad, normatiivaktid, instruktiiv- ja metoodilised materjalid, käsikirjad, intervjuud, loengukonspektid jm. Bibliograafiline kirje koosneb üldjuhul autori(te) nime(de), väljaandmisaja, teose pealkirja, publitseerimise koha ja kirjastuse andmetest. Kirjes esitatud info põhjal peab olema võimalik viidatud allikat tuvastada.

- Kasutatud kirjanduse loetelu pealkiri on „Kirjandus”.
- Andmed kasutatud allika kohta saadakse tiitellehelt ja/või selle pöördelt.
- Bibliokirje koostatakse viidatava algallika keeles ja see koosneb mitmest elemendist, mis esitatakse teatud järjestuses. Selles tuuakse minimaalsel, kuid vajalikul hulgal andmeid, mis võimaldavad leida teose raamatukogust, andmebaasist või Internetist.
- Võõrkeelsed bibliokirjed tuuakse kaldkirjas.
- Kõige ette paigutatakse ladinatähestikuline (nii eesti- kui ka võõrkeelne), selle järel slaavitähestikuline kirjandus.
- Bibliokirjed esitatakse tähestikulises järjestuses (autori perekonnanime järgi) ja võivad olla araabia numbritega nummerdatud.
- Kui allika autor on asutus/organisatsioon või autorit ei ole üldse näidatud, järjestatakse allikas kirjanduse loetelus pealkirja esimese sõna alfabeetilise koha järgi.
- Et viitekirje esitatakse väljaandega samas keeles, on ka lühendid vastavas võõrkeeles, nt lehekülg (lk), trükk (tr) ja köide (kd) on inglise keeles *p.*, *Ed.*, *Vol*, saksa keeles *S.*, *Aufl.*, *Bd*.
- Ühe autori tööd reastatakse ilmumisaasta järgi, alustades kõige varasemast.
- Kui kirjanduse loetelus on ühelt autorilt mitu ühel ja samal aastal ilmunud tööd, kasutatakse väiketähtede abi, nt 1993a, 1993b.
- Mitme autori puhul esitatakse kõik nimed tiitellehte aluseks võttes (eristamiseks võib kasutada sõna „ja” või koma).
- Kui teose ilmumisaasta pole teada, kasutatakse lühendit *s.a.* (*sine anno*).

2.1. Bibliokirjete vormistamine

Tuleb meeles pidada, et bibliograafiakirje ja selle vormistamise reegleid ei tohi segi ajada töö tekstisisese viitamise reeglitega.

Raamatu bibliokirje

Raamatu viitekirjes esitatakse autori(te) perekonnanimi ja eesnime(de) esitäh(ed). Soovi korral võib eesnimed ka välja kirjutada. Märkida tuleb ka nime juurde kuuluv aadlipartikkel (nt von). Koostaja/toimetaja (juhul, kui ta on kirjas tiitellehel) tuuakse autori puudumisel pealkirja järel kaldkriipsuga eraldatult, soovitatavalt koos lühendiga „koost” või „toim” (inglise keeles *Ed.*, saksa keeles *Hrsg.*). Silmas tuleb pidada ka seda, et koostajaks/toimetajaks võib olla ka asutus, mitte ainult üksikisik.

Teose väljaandmise aeg tuuakse autori nime (pealkirja) järel sulgudes.

Raamatu pealkiri kirjutatakse täielikult välja, sõnu ei lühendata. Alapealkiri esitatakse juhul, kui see on märgitud tiitellehele või sellele tahetakse spetsiaalselt tähelepanu juhtida (nt viidatakse žanrile: õpik, metoodiline juhend jne). See eristatakse põhipealkirjast kooloniga ja alustatakse väiketähga.

Kordustrüki number märgitakse araabia numbriga (nt 3. tr) pealkirja või koostaja/toimetaja järel. Kui võimalik, tuleks lisada ka iseloomustus (nt 3. parand tr).

Ilmumiskoha ja kirjastuse nimi kirjutatakse täielikult välja ning eraldatakse kooloniga (nt Tallinn: Ilo). Mitme ilmumiskoha puhul tuuakse kirjes ainult esimene koht.

Lehekülgede koguarvu näitamine ei ole bibliokirjes kohustuslik.

Järgnevalt on esitatud peamised raamatu bibliograafiakirje vormistamise mallid. Loomulikult tuleb mõni element ära jätta, kui vastav info puudub.

1. Autor(id). (Ilmumisaasta). Pealkiri: alapealkiri. Osa/köide. Kordustrükiandmed. Ilmumiskoht: Kirjastus.

Vääri, E., Kleis, R., Silvet, J. (2000). Võõrsõnade leksikon. 6. tr. Tallinn: Valgus.

Nilson, O., Karik H., Saar A. (1996). Loodusõpetuse õpetamisest 1. klassis: õpetajaraamat. Tallinn: Koolibri.

McConnell, C. R., Brue, S. L. (1992). Kaasaegne töö ja palga ökonoomika. 4. osa. Tallinn.

2. Pealkiri. (Ilmumisaasta). / Koostaja(d)/Toimetaja(d). Kordustrükiandmed. Ilmumiskoht: Kirjastus.

Eesti statistika aastaraamat. 2006. *Statistical Yearbook of Estonia*. (2006). / Toim S. Maanso. Tallinn: Statistikaamet.

Kalevala. (1985). / Koost E. Lönnrot. 3. tr. Tallinn: Eesti Raamat.

Kultuur. 1994–2004. *Culture*. (2006). Tallinn: Statistikaamet.

Artikli kirje

Kogumiku, jätk- ja perioodikaväljaande ning ajaleheartikli kirjel on kaks põhiosa: artikli andmed ja info selle väljaande kohta, kus artikkel on avaldatud. Kirje algab artikli autori ja pealkirjaga, millele järgnevad andmed väljaande kohta, kusjuures väljaande nimetus eraldatakse pealkirjast mõttekriipsu või kahe kaldkriipsuga. Kui ajaleheartiklil puudub autor ja pealkiri või materjal on toodud lühisõnumina/repliigina, asetatakse info sulgudesse. Artiklitele viidates tuleb märkida leheküljenumbriid (kui vähegi võimalik).

1. Artikli autor(id). (Ilmumisaasta). Artikli pealkiri. — või // Ajakirja nimetus, köide, number ja artikli paiknemise leheküljed.

Rebane, S. (2004). Terved juuksed viitavad heale tervisele. — Elukiri, nr 10, lk 54–55.

Grüner, E. (1994). Ilmastik ja õhu saastumine. — Eesti Statistika. *Estonian Statistics*, nr 11 (35), lk 3–4.

Kagan, D. M. (1992). *Professional Growth among Preservice and Beginning Teachers*. — *Review of Educational Research*, Vol 62, No 2, pp. 129–169.

2. Artikli autor(id). (Kuupäev, kuu, aasta). Artikli pealkiri. — või // Ajalehe nimetus, artikli paiknemise leheküljed.

Aasmäe, A. (21.10.2004). Uus keeleportaal aitab ja tõlgib ainsa hetkega. — Postimees, lk 6.
Kuusik, H. (3.06.1991). Töehõive. — Rahva Hääli.

3. Artikli autor(id). (Ilumisaasta). Artikli pealkiri. — või // Väljaande pealkiri. / Koostaja(d)/Toimetaja(d). Ilumiskoht: Kirjastus, artikli paiknemise leheküljed.

Veinberg, A. (2000). Välisperioodika avakogu ja selle kasutamine. — Aastaraamat 1999. / Eesti Akadeemiline Raamatukogu. Tallinn: Teaduste Akadeemia Kirjastus, lk 111–117.

Brown, A. L. (1978). *Knowing when, where, and how to Remember: A Problem of Metacognition*. — *Advances in Instructional Psychology*. / Ed. R. Glaser. Hillsdale, NJ: Erlbaum, pp. 77–165.

Valgma, Ü. (2006). Vanurisaastad: demograafiline üldpilt. — Naised ja mehed. *Women and men*. Tallinn: Statistikaamet, lk 58–61.

4. Ettekande teeside autor(id). (Ilumisaasta). Ettekande pealkiri. — või // Konverentsi andmed. Ilumiskoht: Kirjastus, teeside paiknemise leheküljed.

Lumiste, R. (1999). Eesti riigi poliitika ettevõtluskeskkonna korrastamisel ja ettevõtjate riskide vähendamisel. — Eesti Vabariigi majanduspoliitika ja Euroopa Liit. VIII teadus- ja koolituskonverentsi ettekanded-artiklid. Tallinn, lk 162–168.

Elektroonilised materjalid

Elektrooniliste dokumentide viitekirjed esitatakse põhimõtteliselt samamoodi nagu trükiste viitekirjed: kõigepealt autori nimi, siis aasta ja artikli pealkiri, millele järgnevad väljaande andmed. Nurksulgudesse pannakse multimeedia tüüp, nt [www], [on-line], [e-ajakiri], [CD-ROM]. Kirje lõpus esitatakse külastamise kuupäev, nt (20.01.2001). Kodulehekülgi saab vaadelda kui kogumikke, millele viidatakse kui tervikule (nt Ehte 2005) või osutatakse mingile veebilehekülje osale (nt Õppekorralduse ... 2005), kusjuures tekstis veebiaadressi ei tooda.

1. Autor(id). (Ilumise või kasutamise aasta). Pealkiri. Täpsustavad andmed. [www] Interneti-aadress (külastamise kuupäev).

Hanni, T. (2000). Mis on börs? [www] <http://www.ntm.tartu.ee/~taunz/bors.htm> (17.04.00).
Eesti Põhilised Sotsiaal- ja Majandusnäitajad. *Main Social and Economic Indicators of Estonia*. (12.2003). Kuubülletään. [www] <http://www.stat.ee/section=67808> (1.02.2007).

2. Üldine lühiviide koduleheküljele. (Kasutamise aasta). Täpsustus. [www] Interneti-aadress (külastamise kuupäev).

Ehte. (2005). Eesti Hotelli- ja Turismimajanduse Erakool. [www] <http://ehete.ee> (13.10.2005).

SA. (2006). Statistikaamet. [www] <http://www.stat.ee> (6.06.2006).

3. Kodulehekülje lingile viitamine. (Kasutamise aasta). Täpsustus. [www] Interneti-aadress (külastamise kuupäev).

Õppekorralduse eeskiri. (2005). Eesti Hotelli- ja Turismimajanduse Erakool. [www] <http://ehete.ee/images/stories/dokumendid/korralduseeskiri2005.pdf> (13.10.2005).

Aruandevormid. (2007). Statistikaamet. [www] <http://www.stat.ee/aruandevormid> (1.1.2007).

4. Artikli autor(id). (Ilumisaasta). Artikli pealkiri. — või // Väljaande nimetus, andmed (nt seerianumber, lehekülje number). [multimeedia tüüp] Elektrooniline andmebaas või Interneti-aadress (külastamise kuupäev).

Tsai, C.-P. (2001). *The Lived Experience of Anger in Children. — Dissertation-Abstracts-International:-Section-B:-The-Sciences-and-Engineering, Vol 61 (12-B): 6762. [CD-ROM]PsychINFO 1999–2001/11 (20.01.2002).*

Roomets, S., Talvi, K. (1998). Raamatukoguhoidjate täiendkoolitus Eestis. — Infofoorum, nr 4. [e-ajakiri] <http://lin2.tpu.ee/~i-foorum/> (11.10.1999).

Koetz, G. (2000). *Economic Trends. — Business Week, iss. 3675, p. 32. [on-line] EBSCO. Business Premier (17.04.00).*

5. Andmebaasi nimi. [e-andmebaas] Interneti-aadress (külastamise kuupäev).

Eesti rahvusbibliograafia andmebaas ERB. [e-andmebaas] <http://nlib.ee> (23.01.2007).

Statistika andmebaas. [e-andmebaas] <http://pub.stat.ee/px-web.2001/dialog/statfilere.asp> (15.04.2004).

Õigusaktid

Akti nimetus. (Vastuvõtmise aasta). Andmed algallika kohta (osa, nr jm). [www] Interneti-aadress (külastamise kuupäev).

Autoriõiguse seadus. (2000). Riigi Teataja I osa, nr 16, art 109.

Arhiivieeskiri. (1998). Riigi Teataja I osa. [www] <http://www.riigiteataja.ee7m/m68.html> (20.02.2002).

Pisitrükised

Autor(id). (Ilumise või kasutamise aeg). Pealkiri. [Trükise liigi täpsustus]. Ilumiskoht: Kirjastus.

Relve, M. (18.08.2000). Ajalugu. Eesti Kaubandus-Tööstuskoda. [Infoleht].

Find and use statistics. (2007). [Information sheet]. Tallinn: Statistics Estonia.

Artiklid teatmeteoses

Mõiste. (Ilumisaasta). — või // Entsüklopeedia nimetus. Köide. Ilumiskoht: Kirjastus, mõiste paiknemise lehekülje numbrid.

Tootlikkus. (1996). — Eesti Entsüklopeedia. 9. kd. Tallinn: Eesti Entsüklopeediakirjastus, lk 477.

Lõputööd

Autor(id). (Ilumisaasta). Pealkiri. Kõrgkool. [Lõputöö liik]. Ilumiskoht.

Kuusk, R. (1996). Luule olemuse tõlgendamise võimalusi. Tallinna Pedagoogikaülikooli kirjanduse õppetool. [Magistritöö]. Tallinn.

Intervjuud

Intervjueeritav. (Kuupäev, kuu, aasta). Pealkiri. Intervjueerija nimi. [Intervjuu salvestuse vorm, s.t käsikiri, helisalvestis, videolindistus]. Koht.

Toom, M. (20.04.2004). Õpetajate täiendõppe vajadusest. A. Raiend. [Videolindistus]. Tallinn.

Kaardid

Kaardi nimetus ja mõõtkaava. (Aeg). Täpsustavad andmed (nt lehed, väljaanne). Koht.

Eesti topograafiline üheverstaline kaart 1:42 000. (1894–1896). Sankt-Peterburg, lehed 3–45, 4–46, 5–44, 5–45, 6–44, 7–43, 7–44, 8–44, 8–46. Kaardimapp Eesti TA Raamatukogus.

Kaart 7. Rahvastiku asustustihedus (elanikku km² kohta). (31.03.2000). — Linnad ja vallad arvudes. 2005. *Cities and Rural Municipalities in Figures*. / Koost M. Servinski. Tallinn: Statistikaamet, lk 89.

Trüki avaldamata materjalid (käsikirjad, arhiivimaterjalid jms)

1. Autor(id). (Ilumisaasta). Pealkiri. [Materjali liik]. Ilumiskoht.

Paaver, A. (2002). Klienditeenindus. [Loengukonspekt]. Käsikirjaline materjal autori valduses.

Kalle, E. (2001). Tööturu ökonomika ja töösuhted. [Loengukonspekt]. Tallinna TTÜ majandusteaduskond.

Dimarino-Linnen, E. (1990). *Identity Development from a Dialectical Perspective: Towards a Richer Understanding of the Identity Formation Process*. [Unpublished doctoral dissertation]. Bryn Mawr College, Bryn Mawr, PA.

2. Pealkiri. (Aeg). Arhiivi nimetus, täpsustavad andmed (nt fond, nimistu).

Auaadress Konstantin Pätsile. (1924). Eesti Riigiarhiiv, f 1278, nim 1, s 274.

E. Wiiralti kiri Pariisist N. Poomile Stockholmi. (16.10.1946). EKM arhiiv.

Audiovisuaalsed materjalid

Autor(id). (Täpsustus). (Ilumisaasta). Pealkiri. [Film/kassett/CD]. Ilumiskoht.

Jamnes, P. (Projekti juht). (2000). Käitumine töölevõtu intervjuul. [Film]. AMI.

Rebane, T. (Režisöör). (s.a.). Jõulujutud. VAT muinasjutt. [Kassett]. Tallinn: Eesti Raadio.

Agu, M. (Produtsent). (1997). Kodused tantsud. [CD]. Tallinn: Eesti Raadio.

JUHENDI KOOSTAMISEL KASUTATUD ALLIKAD

Kalle, E., Aarma, A. (2003). Teadustöö alused. Tallinn: Tallinna Tehnikaülikool.

Krull, E. (2004). Allikate kasutamine ja viitamine pedagoogikaalastes üliõpilastöös. [www] <http://www.ht.ut.ee/144833> (05.01.2007).

Kõverjalg, A. (1997). Üliõpilastööde koostamine ja vormistamine. Tallinn: Eesti Riigikaitse Akadeemia.

Materjale üliõpilaste kasvatusteaduslike tööde koostamiseks, vormistamiseks ja kaitsmiseks. (2004). [www] <http://www.tlu.ee/~laherand/Juhend.doc> (23.01.2007).

Pedastsaar, T. (1998). Teadusliku töö koostamine ja vormistamine pedagoogika osakonnas. Tartu: Tartu Ülikooli pedagoogika osakond.

Roomets, S. (2006). Üliõpilastööd ja nende vormistamine arvutil. 3. täiend tr. Tallinn: AS Rebellis.

Koostanud Siret Linnas
vanemtoimetaja
analüüsi ja väljaannete talitus

Aprill 2007